

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH280045
NAZWA OBSZARU Ostoja Północnomazurska

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH280045	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Północnomazurska

1.4. Data opracowania 2003-03	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2018-08
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MŚ z dn. 30 maja 2018 r. w spr. soo Ostoja Północnomazurska (PLH280045)

Wyjaśnienia:	Korekta granic - 02.2023 r.
--------------	-----------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
21.6958

Szerokość geograficzna
54.1133

2.2. Powierzchnia [ha]:
14834.52

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.4. Długość obszaru [km]:
21.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL62	Warmińsko-Mazurskie
------	---------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3140			3132.0		M	A	B	B	A
3150			7161.0		M	A	B	A	A
7110			5.83		M	D			
7140			1.02		M	D			
9170			532.56		M	B	C	B	C
91D0			40.13		M	D			
91E0			106.0		M	B	C	B	C
91F0			74.0		M	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).

- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1308	Barbastella barbastellus			p				V	M	D			
A	1188	Bombina bombina			p	51	100	i		M	C	B	C	C
M	1337	Castor fiber			p				C	M	D			
F	1149	Cobitis taenia			p				C	M	B	B	C	B
I	1086	Cucujus cinnaberinus			p				V	M	B	B	A	B
I	1042	Leucorhinia pectoralis			p				R	M	D			
I	1083	Lucanus cervus			p				V	M	C	B	A	B
M	1355	Lutra lutra			p				R	M	D			
I	1060	Lycaena dispar			p				R	M	D			
F	1145	Misgurnus fossilis			p	5	200	i		M	C	C	C	C
I	1084	Osmoderma eremita			p				C	M	C	A	C	B
F	5339	Rhodeus amarus			p	4	400	i		M	C	C	C	C
A	1166	Triturus cristatus			p	1	5	i		M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

[Powrót](#)

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	0.04
N06	66.96
N19	1.13
N07	0.43
N17	4.31
N10	2.14
N16	14.64
N12	10.36
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar tworzy system jezior: Mamry Północne, Kirsajno, Dargin, Dobskie, Kisajno, Dargin oraz kilka mniejszych zbiorników wodnych. Jezioro Mamry należy do największych i najgłębszych jezior w Polsce. Jego objętość 920 200,0 tys. m³ jest większa od jeziora Śniardwy 660 211,8 tys. m³. System jeziora Mamry należy do jednego z czterech systemów jeziornych wyróżnionych w zlewni Wielkich Jezior Mazurskich. Połączono go w XIX wieku z systemem jeziora Śniardwy poprzez budowę kanałów żeglugowych łączących je poprzez jeziora: Łagodne, Sztynorckie i Tałowisko do jeziora Tały-Ryńskie.

System jeziora Mamry i pozostałe zbiorniki należą do dorzecza rzeki Węgorapys Pregoły (615 km²), natomiast pozostałe jeziora Wielkich Jezior Mazurskich odprowadzają wody do zlewni rzeki Pisy - Narwi. Teren zlewni jezior leżących w ostoi utworzony został pod wpływem działania lodowca skandynawskiego (fazy pomorskiej). Całość leży w obrębie moreny pagórkowatej (jezioro Mamry powstało dzięki morenie dennej). Morena ta ciągnie się pasem od północnego wschodu na południowy zachód. Charakteryzuje się ona występowaniem niezbyt wysokich, lecz często stromych pagórków. Osady składają się z glin zwałowych, iłów, piasków, żwirów i głazów.

4.2. Jakość i znaczenie

Przedmiotami ochrony obszaru jest 5 typów siedlisk przyrodniczych: 3140, 3150, 9170, 91E0 i 91F0, a także 7 gatunków zwierząt: kumak nizinny, piskorz, koza, różanka, jelonek rogacz, pachnica dębowa i zgniotek cynobrowy.

Siedliska przyrodnicze:

3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic (Charcteria spp.) Reprezentatywność siedliska oceniona została jako doskonała (A), Powierzchnia względna siedliska – zajmuje w obszarze ok. 31 km², co stanowi powyżej 2% zasobów siedliska w kraju. Stan zachowania siedliska jest dobry, określono go w oparciu o podkryterium stopień zachowania struktury - II (dobrze zachowana), z uwagi na wysoki udział ramienic w łącznej powierzchni roślinności zanurzonej i o liściach pływających w jez. Mamry (70%) oraz obniżony udział ramienic w jez. Dejuny (40%); stopień zachowania funkcji – II (dobre perspektywy), ponieważ jezioro Mamry wykazuje nieznaczące objawy eutrofizacji, jak niska widzialność. Na tej podstawie ocena ogólna określona została jako doskonała (A).

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion Reprezentatywność siedliska oceniona została jako doskonała (A), Powierzchnia względna siedliska – zajmuje w obszarze ok. 72 km², co stanowi powyżej 2% zasobów siedliska w kraju (ocena C). Stan zachowania siedliska oceniono na poziomie doskonałym (A). Na tej podstawie ocena ogólna określona

została jako doskonała (A).

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)

Siedlisko charakteryzuje się dobrym stopniem reprezentatywności (B). Powierzchnia siedliska w obszarze stanowi poniżej 2% krajowych zasobów (C). Stan zachowania siedliska oceniono jako dobry (B), Strukturę i funkcje grądów subkontynentalnych w obszarze oceniono na poziomie niezadowolającym (U1), wpłynęły na to m.in. zniekształcenia składu gatunkowego znacznej części drzewostanów, powszechne występowanie niecierpka drobnokwiatowego, zaburzenia składu runa w sztucznych drzewostanach i zbyt małe ilości martwego drewna w większości płatów. W oparciu o oceny cząstkowe ocena ogólna jest znacząca (C).

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe

Siedlisko charakteryzuje się dobrym stopniem reprezentatywności (B). Powierzchnia siedliska w obszarze stanowi poniżej 2% krajowych zasobów (C). Stan zachowania siedliska oceniono jako dobry (B), wynika z dobrze zachowanego stopnia zachowania struktury (II) i dobrej perspektywy (II) dotyczącej stopnia zachowania funkcji. W oparciu o oceny cząstkowe ocena ogólna jest znacząca (C).

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)

Siedlisko charakteryzuje się znaczącym stopniem reprezentatywności (C). Powierzchnia siedliska w obszarze stanowi poniżej 2% krajowych zasobów (C). Stan zachowania siedliska oceniono jako średni (C), jest wynikiem kombinacji stopnia zachowania struktury III (częściowo zdegradowana) i stopnia zachowania funkcji III (średnie lub niekorzystne perspektywy). Ocenę stopnia zachowania struktury obniża przede wszystkim warstwa drzewostanu. W większości płatów składa się ona z jednowiekowej olszy z niewielkimi domieszkami innych gatunków. Natomiast, stopień zachowania funkcji obniża fakt, iż kluczowe dla siedliska gatunki drzew (wiązy, jesion) są w Europie od lat w regresie w wyniku chorób. Ocena ogólna siedliska w obszarze jest znacząca (C).

Gatunki zwierząt:

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Populacja posiada ocenę C, czyli w obszarze występuje w przedziale między 0% a 2% krajowej populacji. Gatunek w obszarze znajduje się w dobrym stanie zachowania (B). Cechy siedliska są dobrze zachowane, zbiorniki wodne poprzez swoją różnorodność zapewniają dobre warunki życia i rozmnażania. Położenie stanowisk na terenie rezerwatu oraz terenie zalesionym pozwala mieć nadzieję na utrzymanie jakości siedliska w przyszłości. W związku z tym kryterium stopień zachowania cech siedliska gatunku oceniono jako II: elementy dobrze zachowane. Izolacja posiada ocenę C, tzn. populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Ocena ogólna jest znacząca (C).

1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*

Populacja posiada ocenę C, czyli w obszarze występuje w przedziale między 0% a 2% krajowej populacji. Gatunek w obszarze znajduje się w średnim stanie zachowania (C). Wynika to przede wszystkim ze stopnia zachowania siedliska - III: elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane oraz podkryterium możliwość odtworzenia – II: możliwe przy średnim nakładzie środków. Izolacja posiada ocenę C, tzn. populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Ocena ogólna jest znacząca (C).

1149 Koza *Cobitis taenia*

Populacja posiada ocenę B, czyli w obszarze występuje w przedziale między 15% a 2% krajowej populacji gatunku. W obszarze znajduje się w dobrym stanie zachowania (B). Wynika to przede wszystkim ze stopnia zachowania siedliska - II: elementy dobrze zachowane oraz możliwości odtworzenia – II: możliwe przy średnim nakładzie środków. Izolacja posiada ocenę C, tzn. populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Ocena ogólna jest dobra (B).

5339 Różanka *Rhodeus amarus*

Populacja posiada ocenę C, czyli w obszarze występuje w przedziale między 0% a 2% krajowej populacji gatunku. W obszarze znajduje się w średnim stanie zachowania (C). Wynika to przede wszystkim ze stopnia zachowania siedliska - III: elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane oraz podkryterium możliwość odtworzenia – II: możliwe przy średnim nakładzie środków. Izolacja posiada ocenę C, tzn.

populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Ocena ogólna jest znacząca (C).

1083 Jelonek rogacz *Lucanus cervus*.

Populacja posiada ocenę C, czyli w obszarze występuje w przedziale między 0% a 2% krajowej populacji. Gatunek w obszarze znajduje się w dobrym stanie zachowania (B). Izolacja posiada ocenę A, tzn. populacja (prawie) izolowana. Ocena ogólna jest dobra (B).

1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita*.

Populacja posiada ocenę C, czyli w obszarze występuje w przedziale między 0% a 2% krajowej populacji. Gatunek w obszarze znajduje się w doskonałym stanie zachowania (A). Izolacja posiada ocenę C, tzn. populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Ocena ogólna jest dobra (B).

1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*

Populacja posiada ocenę B, czyli w obszarze występuje między 15% a 2% krajowej populacji gatunku. W obszarze znajduje się w dobrym stanie zachowania (B). Izolacja posiada ocenę A, tzn. tzn. populacja (prawie) izolowana. Ocena ogólna jest dobra (B).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	J02.11		i
H	K02.03		i
L	A05.01		i
L	A01		o
M	E03.01		o
M	G01.01		i
M	G02		i
M	J02.12		i
M	B02.02		i
M	K02.04		i
M	E01.01		i
M	G01.02		i
M	K02.03		o
M	E01		i
M	E05		o
M	F01		i
M	J02.05		i
L	E03.01		i
M	E01.02		i
H	F02.01.02		i
H	E01.03		i
M	H01.05		i
H	H01.09		i
H	D03.01.02		i
M	F02.01.02		i
Oddziaływania pozytywne			

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	F02.03		i
L	A04		i
L	G01.02		i
L	B01		i
L	J02.04		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]	
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
Inna publiczna	0	
Własność łączna lub współwłasność	0	
Prywatna	0	
Nieznana	100	
Suma	100	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Łachacz A. 2002. Plan ochrony rezerwatu przyrody „Perkuny” na okres 01. 01. 2003. - 31. 12. 2002 Olsztyn 2. Fuszara E., Fuszara M., Wojciechowski M. 2003 Wintering of the Barbastelle, Barbastella barbastellus, in fortifications of the Masurian Lake District (Polska) Nyctalus 8, 536-54 3. Oleksa A., Szwalko P., Gawroński R. 2003. Pachnica Osmoderma eremita (Scopoli, 1763) (Coleoptera: Scarabaeoidea) w Polsce - występowanie, zagrożenia i ochrona. Rocznik naukowy PTOP „Salamandra”. 7: 101-123.4. Choiński A. 2006. Katalog jezior Polski. Wyd. Nauk. UAM, Poznań. 5. Byk A. 2008. Waloryzacja lasów projektowanego rezerwatu przyrody w Sztynorcie na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy saproksylicznych 6. Kwiatkowski P. 2013. Projekt Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH280045 Ostoja Północnomazurska. Giżycko. Msc. 7. Mięsikowski M., Stankiewicz M., Antoszczyszyn M., Wódecki M. 2020. Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Ostoja Północnomazurska PLH280045 - 5339 Różanka, 1145 Piskorz. GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski. Toruń. Msc. 8. Tatoj K., Tatoj. A. 2020. Raport z inwentaryzacji kumaka nizinnego Bombina bombina w obszarze Natura 2000 Ostoja Północnomazurska PLH280045. Zaborze. Msc.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	99.94	PL02	16.92		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Mokre	+	0.03
PL02	Wyspy na Jeziorze Mamry i Kisajno	+	1.45
PL02	Jezioro Dobskie	*	12.42
PL02	Perkuny	+	0.02
PL04	Jeziora Oświn	*	0.01
PL02	Sztynort	*	3.0
PL04	Krainy Wielkich Jezior Mazurskich	*	99.94

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
Adres:	Polska Dworcowa 60 10-437 Olsztyn
Adres e-mail:	sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Północnomazurska PLH280045 Link: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/legalact/2015/438/
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH280045

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--